

РЕЦЕНЗІЯ

на статтю Бандури І.І., Кулик А.С., Макогога С.В., Цизя О.М.,
Хареби О.В., Хареби В.В., Ковтунюк З.І.

«Якісні характеристики гриба *Cyclocybe aegerita* штамів 2229, 2230, 2231 ІВК
з ва умов промислового культивування»

Культивування їстівних грибів – перспективний біотехнологічний напрям сільськогосподарського виробництва, завданням якого є отримання функціонально збалансованих, багатих на білки та цінні лікарські сполуки, продуктів харчування. Нині перед людством гостро стоять проблеми нестачі їжі, забруднення навколишнього середовища і погіршення здоров'я людей. У їх вирішення значний внесок може зробити розвиток грибовництва. Не даремно відомий у світі фахівець у галузі культивування грибів професор С.Т. Ченг вважає, що в ХХІ столітті, внаслідок інтенсивного розвитку виробництва їстівних грибів і продуктів з них, відбудеться «незелена революція». Понад 70% рослинних відходів, які зазвичай не використовуються в інших галузях промисловості, можуть бути перероблені грибами у лікарські речовини та продукти харчування. Тому актуальною є інтродукція в українське грибовництво нових видів їстівних грибів, які можуть використовувати у якості субстратів для росту різноманітні відходи сільськогосподарського виробництва.

Авторами проведене комплексне вивчення ефективності вирощування трьох штамів опенька тополевого на субстратах, отриманих з відходів сільськогосподарського виробництва. Також проведено їх скринінг на предмет виявлення найпродуктивніших і найпривабливіших для покупців за морфологічними ознаками.

У результаті проведених досліджень виявлено штами опенька тополевого, які за тривалістю періоду до початку плодоношення, біологічною ефективністю виділяються серед досліджуваних культиварів. Встановлено, що субстрат, до складу якого входить солома ячменю та лущиння соняшника, забезпечує урожайність до 220 г/кг субстрату та біологічну ефективність до 60,42% від абсолютно сухої маси субстрату.

Вважаю результати досліджень, викладені у статті «Якісні характеристики гриба *Cyclocybe aegerita* штамів 2229, 2230, 2231 IBK зва умов промислового культивування», є актуальними і важливими як з наукової, так і з практичної точок зору. Стаття заслуговує бути опублікованою.

**Рецензент: доктор с.-г. наук,
професор кафедри ґрунтознавства
та охорони ґрунтів
ім. проф. М.К. Шикули**

О.Л. Тонха